

KINCSESLÁDA

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy sopronkövesdi óriásfenyő, amely 39 évvel ezelőtt karácsonykor az Országház kupolacsarnokát díszítette. Köszönjük *Török Istvánné Gabi néni*nek, hogy írásos emlékeinek gyűjteményében megőrizte ezt a történetet az utókor részére.

(Főszerkesztők)

A z e r d ő b ő l a z O r s z á g h á z b a

Csak semmi csüggedés! - nyugtatgatja a felborzolódtatott kedélyeket Varga Sándor gépkocsivezető. Elkel a buzdítás, a kocsik ki-kifarolnak a fagyott rögökön, keresztbe áll a tizkerék-meghajtású teherautó, önállósítva magát, jobbra-balra táncol mögötte a kalodás utánfutó: egyedül a sokat próbált GAZ birkózik meg könnyen az úttalan úttal. Szó, ami szó, ez nem autópálya. Mélyen bent járunk a sopronkövesdi rengetegben, amerre - a mesék stílusában - még a madár se jár. Eleven cáfolatként hatalmas sas röppen a magasba. Jókor, mert a nyomába küldött élc - „ennek csupán egy feje van” - kicsalja a nevetést az emberekből, múltóban a feszült hangulat. Komoly munka vár rájuk: megyünk a parlamenti óriás fenyőért.

Együtt a stáb

Húszperces csúszkálás után elmarad a tölgyes, mint több túlevelű fa; megérkeztünk. A tisztáson máglya lobog, az erdő munkásin nem fog ki a hideg. A fakitermelők - a Soproni Tanulmányi Állami Erdőgazdaság Goszton Ferenc vezette szocialista brigádjának a tagjai - hajnal óta kint vannak már: előkészítették azt a harminc, egyenként három méteres rúdfát, amikre ráfektetve beviszik majd a hatalmas fenyőt az Országház kupolacsarnokába. Együtt van a „stáb”: a fakitermelők, a Győr-Sopron megyei Állami Építőipari Vállalat daruskocsijával három ember, a 22. számú Volán Arany János szocialista brigádja, és a természetesen itt van az erdészeti vezérkara. Ismerik egymást valamennyien, évek óta ebben a felállásban jönnek össze parlamentifenyő-ügyben. Nem kezdők tehát, mindenki tudja a dolgát.

A kiszemelt fához nehéz hozzájutni, harminclépcsényire magaslik az úttól. Gyors megbeszélés: Kovács Ferenc erdészvezető és Lovranics Gyula kerületvezető erdész úgy dönt, hogy ki kell vágni a szomszédos fenyőt is, mert útban van. Felberreg a motoros fűrész, a szakember előbb „hajkot” - éket - vág a fába, mondják, erre szükség van, nehogy a zuhanó fa visszarúgjon, mert az súlyos balesetet okozhat. Aztán következik a vastag törzs átvágása, meginog a fama-tuzsálem, de semmi baj, pontosan arra dől, amerre várták. Már senki sem fázik, a kidöntött fát percek alatt legallyaz-zák, feldarabolják, a fogatos befogja a lovakat a rönkök elé, s azok hangos nógatásra nekilódulnak a súlyos rönkökkel. Tiszta a terep, de a neheze csak ezután jön.

Harap a fűrész

Szedd alá a kormányt! Így sose jutsz be - hangzik a jó tanács. Csakhogy a 17 tonnás monstrum, a Tátra daruskocsi nem akar engedelmessé válni Kovács Kálmán

gépkocsivezetőnek, megizzad, mire odavezeti járművét a szépségversenygyőztes fenyőfa mellé, amelyet Szabó Gyuláné erdőmérnök és Haraszti István, az Úttörőszövetség budapesti tanácsának munkatársa közösen választottak ki.

Fordul a daru gékje, lassan, nehogy kárt tegyen az ágakban. Most már minden mozdulatra vigyázni kell, ez nem lehet afféle rutinmunka. Molnár Ákos műszaki vezető nekivetkőzik, s a daru hideg vasán felkapaszkodik, hogy hozzákösse a fát az emelőkhöz.

- Na végre, fent van az első karácsonyfadísz - mulatnak az alatt állók. S miközben magyarázzák, hova álljon, hova kösse a bogot, még megtoldják a tréfát: „Megfordult a világ, most nem az irányít, aki fent van, hanem az, aki lent.” Jókedvben nincs hiány.

Kötelet hurkolnak a törzs lábához is, irányítani kell majd a fát, merre feküdjön. Balogh János most a főszereplő, fejevédő sisakot vesz fel, majd pedig, akár egy csónakmotort, berántja, beindítja a mutatós Styhl fűrész. Minden figyelme a munkáé, nekigörnyed, a kezében tartott motoros fűrész fogai beleharapnak a fába, egyre mélyebben vág a masina, pengéje mellett spriccel a fűrészpor.

A munka neheze után kozmetikázás

A luc még áll, tartja a daru, fordul a teherrel. Baj van: reped a törzs. Nagy a lőtás-futás. Álljatok le! Ki kell kötni a kötéllal egy fához - utasítja a szorgoskodókat Kovács Ferenc. Csak miután megcsinálják, derül ki, hogy így is nehezen boldogulnak, mert a hurkot szétfeszíti a dőlés közben tovább repedő törzs. Markos kezek segítenek a darunak, hangos „húúzd meg!” vezényszavak kíséretében centiméterről centiméterre vonják a már ferdén álló fenyő csúcsát a helyes irányba. Az elvágott fatörzs lecsavarodik a földben maradt lábról. Csak most ne legyen baj. Egy minutára mindenki megdermed, a lengő teher faltörő kosként vágódik neki a vastalpakkal rögzített daruskocsinak. Az emelkedik, minden arc krétafehér. Szerencsére Gondár István darus nem veszíti el a lélekjelenlétét, egy köhintésnyi idő alatt működésbe hozza a csörlőt, megemeli a fa tetejét. A vastag törzs ütése erejét veszti, mielőtt grimbuszt csinálhatott volna, a kocsi pedig visszaül korábbi helyére.. Földön fekszik a fa, évgyűrűi szerint kilencvenöt éves. A kellesténél hosszabb, a csúcsától lemérik a 13 métert, ott elvágják, ez a rész utazik Pestre. Ám előbb kozmetikázni kell, az elszáradt túlevelek nem maradhatnak rajta. A „bicskát elő” felszólítást nem veszi szó szerint senki, az emberek csupasz kézzel tisztogatják a fát, úgy bánnak vele, mint valami hímes tojással.